

**КИРИЛ ЧЕРВЕНКОВ и САВА СТОЙНОВ, членове на УС
и изпълнителни директори на ПОД „Лукойл Гарант - България“ АД**

ПОД „ЛУКОЙЛ ГАРАНТ - БЪЛГАРИЯ“ Е С НАЙ-ВИСОКА ДОХОДНОСТ СРЕД УНИВЕРСАЛНИТЕ ФОНДОВЕ

(Продължава от стр. 17)

Първото включва отстъпки от цената на горивата при зареждане на бензиностанциите на „Лукойл“ спрещу представяне на карта, че са осигурени при нас. Второто направление включва отстъпки от всички видове застраховки в ЗПАД „Арменец“. В третото има доста голям списък от фирми, които правят отстъпки на осигурените при нас лица. Те получават и добър достъп до потребителско кредитиране в ЦКБ, както и различни видове дебитни и кредитни карти. Освен това, осигурените в доброволния пенсийен фонд с лични вноски в размер над 30 лв. месечно получават безплатна застраховка „Злополука“.

- Какви са най-вече вашите клиенти - хора със средни и над средните доходи, живеещи най-вече в големите градове, или не?

К. Ч. Не сме правила такава статистика, тъй като никога не сме се стремили да сме на първо място по клиенти. За нас е важно да имаме реални клиенти - хора, които работят, получават пари и се осигуряват. Доказателство за

Кирил Червенков **Сава Стойнов**
достатъчно натрупани средства, за да може хората, които след няколко години ще излязат в пенсия, да си допълват получаваните от НОИ пари с една прилична допълнителна сума?

К. Ч. Трудно ми е да направя заключение за цялата система. При нас средната пенсия за миналата година беше 180 лева, а средният срок, за който тя се получаваше, беше 3 години. Ние не сме от най-големите фондове, но сме на второ място по брой месечни пенсии, които изплащаме. А по средния им размер сме на първо място. Говоря

гас“, за 240 лева месечно за срок от три години. Редовната пенсия, която трябва да получава от НОИ, е 760 лева. Ако през 2009 г. премахнат тавана на пенсиите, този човек ще взема 1000 лева месечно. В момента той трябва да получава 730 лева пенсия (490 плюс 240). Аз наистина познавам щастливи пенсионери. В Бургас има много такива - хора, които са работили в „Лукойл Нефтохим“ и са получавали пенсии от нас. Повече от 500-600 человека са получавали от нас, а някои получават и в момента, по над 150 лева месечна пенсия. Има и такива, които са получавали и повече, но парите по партидите им са свършили.

- Като запознати с пенсионната ни система, какво ще препоръчате на хората, които търваче се замислят да започнат да внасят пари за допълнително пенсионно осигуряване?

„бели пари за черни дни“. Три са случаите, когато изплащаните от пенсионните дружества суми не се облагат с данък - при пенсиониране, при инвалидизиране или при смърт (когато ги получават наследниците). Ако се замислим, това са трите най-тежки момента в живота на един човек. Затова наричам тези суми „бели пари за черни дни“.

Парите в пенсионните фондове са много добре защитени със системите за контрол. От друга страна е доходът, който тези пари носят. Каквото и да се случва на пазара, при средства, вложени за 20 години, размерът на доходността приближително удвоява внесената сума. Освен това, законодателят е допуснал възможността тези пари да се изтеглят предварително без данък върху получена доходност. Еднократен данък в този случай се дължи само за сумите, които не са били обложени при внасянето им. Ако не се изтеглят предварително внесените суми, върху изплащаните допълнителни пенсии няма данък.

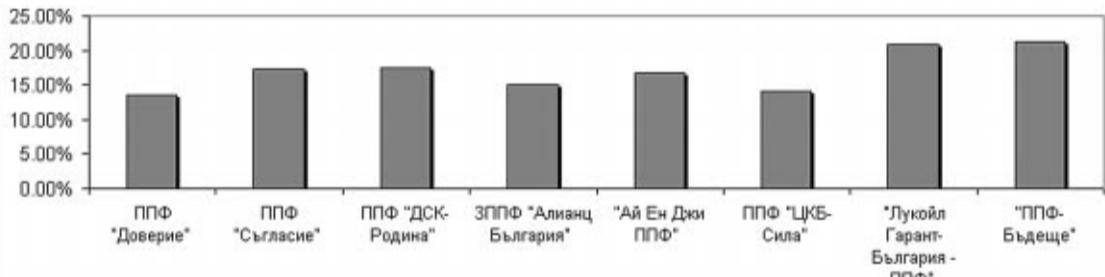
С. Ст. На интернет страницата на дружеството ни има пенсионен калкулятор. С него всеки може да изчисли каква пенсия би получавал при зададени от него размер и продължителност на внасяне на вноските, очаквана доходност и време за получаване на пенсията. С този калкулятор на практика могат да се изчислят всякакви варианти и човекът да избере този, който му харесва най-много.

- При положение че той сам започне да получава доходността?

С. Ст. Ние даваме данните за реализираната доходност през миналата година. Но е по-коректно в калкулятора доходността да се заложи в по-песимистичен вариант, защото не всяка година ще можем да разпределяме по 20% доходност. Сигурно някоя година ще има и отрицателна доходност. Важното е, че в крайна сметка натрупаните по партидата суми ще бъдат повече от реално внесените.

- Нито отрицателната доходност, нито високата са завинаги. Какво трябва да знаят хората

Доходност на професионалните пенсионни фондове

* Данните са от интернет страницата на КФН

това е фактът, че в резултат на кампанията по прехвърлянето, през последното тримесечие по професионалния фонд при нас са дошли по-малко клиенти, отколкото са си отишли, но са се увеличили средствата от тези, които са дошли. Статистиката показва, че дошлите в нашия професионален фонд лица са със средна наличност по партидите 2862 лв., а излезлите - със средна наличност 2010 лева. Т.е. има разлика от 850 лв. в наш плюс. В универсалния ни фонд са дошли с 358 лица повече, отколкото са си отишли. Средната наличност по партидите на лицата, които са дошли при нас, е 543 лв., а са излезли средно с по 445 лв., т.е. дошлите при нас имат средно със 100 лева по-голяма наличност по партидите си.

- А каква е средната наличност по всички партиди във вашите фондове?

С. Ст. Към 30 юни 2008 г. в професионалния ни фонд тя е била 2100 лв., в универсалния - 518 лв., а в доброволния - 1214 лева. В тази статистика са включени абсолютно всички партиди, дори тези, които вече не са активни. Има хора, които само веднъж са били осигурени, а вече не работят или са отишли в чужбина и не се осигуряват. Ние обаче продължаваме да ги водим като участници, въпреки че не получаваме никакви средства по техните партиди. Ако се вземат само активните партиди - по които ежемесечно получаваме средства, нещата изглеждат много по-различно.

- Интересно е доколко изобщо в системата на допълнителното пенсионно осигуряване има

за месечни пенсии, а не за еднократни плащания. В доброволното пенсионно осигуряване все още не предлагаме пожизнени пенсии, защото в закона има текст, който не позволява нормалното им отпускане. Той гласи, че средствата по партидата на починалия пенсионер трябва да се връщат на неговите наследници, което е абсурдно, ако едно дружество иска да изплаща пожизнени пенсии. При тях схемата за финансиране предвижда средствата на починалите преди средната продължителност на живота да отиват в резерв, от който се изплащат пенсите на лицата, които надживеят тази средна продължителност. Законовият текст, който привидно е много добър и защитава интересите на наследниците на пенсионерите, обезсмисля изплащането на пожизнени пенсии. Ние не искаме да заблуждаваме осигурените при нас лица и пенсионерите, че можем да изплащаме пожизнени пенсии. Изплащаме срочни пенсии, до размера на натрупаната партида. За да започне едно дружество да изплаща пожизнени пенсии при тези условия и за да защити интереса си, трябва да увеличи средната продължителност на живота, която е заложено като критерий за изплащане на пожизнена пенсия, например на 90 години. И да разчита на това, че ще са много малко хора, които ще надживеят тази средна продължителност на живота. Иначе при недостиг на резерв парите трябва да бъдат давани от дружеството, а то не е министерство на социалната политика. Пенсионните дружества са нормални търговски дружества и техните акционери искат да получават печалби.

Вчера подписах една пенсия на човек от „Лукойл Нефтохим Бур-

гас“, за 240 лева месечно за срок от три години. Редовната пенсия, която трябва да получава от НОИ, е 760 лева. Ако през 2009 г. премахнат тавана на пенсиите, този човек ще взема 1000 лева месечно. В момента той трябва да получава 730 лева пенсия (490 плюс 240). Аз наистина познавам щастливи пенсионери. В Бургас има много такива - хора, които са работили в „Лукойл Нефтохим“ и са получавали пенсии от нас. Повече от 500-600 человека са получавали от нас, а някои получават и в момента, по над 150 лева месечна пенсия. Има и такива, които са получавали и повече, но парите по партидите им са свършили.

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ

№ по ред	Пенсионноосигурителни дружества	Доходност за 2007 г.
1	ППФ "Доверие"	13.60%
2	ППФ "Съгласие"	17.26%
3	ППФ "ДСК-Родина"	17.52%
4	ЗППФ "Алиянц България"	15.12%
5	"Ай Ен Джи ППФ"	16.82%
6	ППФ "ЦКБ-Сила"	14.02%
7	"Лукойл Гарант-България - ППФ"	20.77%
8	"ППФ-Бъдеще"	21.23%
Немодифицирана претеглена доходност		15.57%
Средноаритметична доходност		17.04%

* Данните са от интернет страницата на КФН

насочват само пенсионери или хора, на които им остават 5-10 години до пенсия. За тях система също има ефект, но много малък, защото периодът, през който могат правят вноски, е много кратък. Ефектът е най-силен при младите хора, които сега започват работа и имат поне 20 години да отделят пари от заплатата си за вноски в доброволен пенсионен фонд. Държавата е освободила от данъци до 10% от облагаемия доход след приспадане на задължителните осигурителни вноски, ако тези пари се внесат за доброволно пенсионно осигуряване. Аз наричам това

та от тази гледна точка?

С. Ст. На вложенията в пенсионен фонд не бива да се гледа като на инвестиции за бързо реализиране на доход. При нас за щастие имаше само един или два подобни случая. Но много хора, подгълани от доходността, която реализирахме в продължение на няколко години, започнаха да теглят кредити от банките, когато лихвите по кредитите бяха ниски и да внесат парите в пенсионен фонд, за да реализират големи печалби. От такива действия хората най-често губят. Моят съвет е на инвестициите в пенсионен фонд да се гледа като на дългосрочни вложения.

- Коя е най-добрата инвестиция в момента от гледна точка на обикновения човек?

К. Ч. Инвестицията в доброволен пенсионен фонд от дългосрочна гледна точка е най-добра. Ние сме задължени да инвестираме не повече от 25% от парите на осигурените при нас в банкови депозити, не повече от 10% - в недвижими имоти, не повече от 20% - в акции, от тях не повече от 5% - в книжа на един емитент, не повече от 5% - общо в дружества на групата, и т.н. Нашите портфели са много диверсифицирани. Но няколко години подред ние давахме доходност по-висока от инфлацията.

Пенсионните дружества са единствените в България, върху които се упражнява превантивен контрол. Всеки пенсионен фонд има право на само една сметка в т. нар. банка-попечител. В тази сметка влизат всички средства. По закон банките влизат солидарно отговорна с пенсионното дружество, ако позволи парите на осигурените лица да бъдат инвестиирани в инструменти, извън позволените от действащото законодателство. По закон банковият служител е длъжен при констатирането на подобно нарушение да спре изпълнението на платежното нареџдане и да уведоми незабавно Комисията за финансов надзор (КФН), а не нас. Освен това, в края на всеки работен ден сме длъжни да изпращаме в КФН информация за това какво сме закупили, къде сме инвестирали. Същите данни, независимо от нас, по закон изпраща и банката попечител - какво е станало с парите на пенсионния фонд в тази банка. Информацията се засича още на следващия ден от КФН. Имали сме случаи, когато веднага ни задават въпроси за отделни разходи. Това са много добри системи за защита на парите на осигурените лица.

С. Ст. Не бива да се забравя също, че у нас пенсионните дружества са отделни юридически лица от самите пенсионни фондове - няма смесване на средствата между тях. Единствените ни взаимоотношения се свеждат до таксите, които получаваме от пенсионните фондове. Никакви други средства от пенсионните фондове не могат да отидат в пенсионноосигурителното дружество. Все пак дружеството поддържа резерв за гарантиране на минималната доходност по задължителните фондове. Т.е. от дружеството могат да отидат средства в пенсионните фондове, когато реализираната доходност е по-ниска от минималната. Но обратната възможност не съществува. Това, че дружествата са отделни юридически лица, означава, че имат отделни банкови сметки. Един пенсионен фонд може да има само една-единствена сметка и отделен счетоводен отчет, който задължително се одитира. Освен това се правят ежегодни комплексни проверки на цялостната дейност на дружеството и управляваните от него фондове от страна на КФН. Комисията прави и тематични проверки по различни поводи. Аз съм работил в различни финансово-инвестиционни институции, но никъде не е имало толкова точно регламентирана система за контрол. Точно затова аз държа своите пари в пенсионен фонд.

**Разговора води
ЙОАННА СТЕФАНОВА**